

Szent András Katolikus Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde Szakmai Program

Készítette:

Szentendre, 2026.május 4.

.....
Fiedlerné Kajtor Anna
bölcsődevezető

Jóváhagyta:

Budapest, 2026. év május hónap 11. nap

Bukovszkiné Csoba Zsuzsa
intézményvezető

Tartalom

AZ INTÉZMÉNNYEL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ INFORMÁCIÓK	4
A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS TÖRVÉNYI HÁTTERE	5
SZENTENDRE	6
1. AZ INTÉZMÉNY HITVALLÁSA, KÜLDETÉSE	7
2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI	13
3. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA	15
4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS SZAKMAI TARTALMA	16
5. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI	21
6. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI, LEHETŐSÉGEI ÉS KAPCSOLATTARTÁS	23
7. KISGYERMEKNEVELŐKRE VONATKOZÓ MUNKATERV	28
8. DOKUMENTÁCIÓ A BÖLCSŐDÉBEN	29
9. KISGYERMEKNEVELŐI KOMPETENCIÁK	30
10. ELLENŐRZÉSI TERV	31
11. ÉRTEKEZLETEK	33
12. TOVÁBBKÉPZÉSEK	34
13. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE	36
14. PANASZKEZELÉS, SZÜLŐI FÓRUM	37
15. Igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	38

De Jézus ezt mondta: „Engedjétek, és ne akadályozzátok, hogy hozzám jöjjenek a kisgyermek, mert ilyeneké a mennyek országa.”

(Máté 19:14)

AZ INTÉZMÉNNYEL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ INFORMÁCIÓK

Fenntartó neve:	Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központ (EKIF)
Fenntartó címe:	1071 Budapest, Damjanich u. 48.
Intézmény neve:	Szent András Katolikus Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde
Székhelye:	2000 Szentendre Bajcsy-Zs. út 4.
Intézményvezető neve:	Bukovszkiné Csoba Zsuzsa
Telephely neve:	Szent András Katolikus Bölcsőde
Telephely címe:	2000 Szentendre Vasvári Pál utca 51/A
Bölcsődevezető neve:	Fiedlerné Kajtor Anna
Intézmény elérhetősége:	bolcsode@szentandrasbolcsode.hu
Telefonszám:	+36 20/470-7896
Bölcsőde nyitvatartása:	hétfőtől- péntekig: 7 és 17 óra között
Gondozás nélküli munkanap:	április 21. (ha munkaszüneti nap, akkor a következő munkanapon ünnepeljük)
Férőhelyszám:	28 fő
Személyi feltételek:	bölcsődevezető, kisgyermeknevelő 1 fő kisgyermeknevelő 3 fő bölcsődei dajka 2 fő technikai dolgozó 3 fő
Csoportszobák száma:	2
Ellátandó célcsoport	20 hetes kortól három éves korig.
Ellátandó terület:	Szentendre és vonzáskörzetében élő, elsősorban keresztény értékrenddel azonosuló családok gyermekei

A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS TÖRVÉNYI HÁTTERE

- 1948. december 10-én elfogadott ENSZ Emberi jogok egyetemes nyilatkozata
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 18/1998. (VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatására
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és aszociális szakkvizsgáról
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- 7/2010. (II. 19.) SZMM utasítás a Bölcsődék Napja megünnepléséről
- 38/2011. (X. 5.) NGM rendelet a gyermekjátékok biztonságáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról
- 2011. évi CXCV. tv. A nemzeti köznevelésről
- Módszertani levél: A bölcsődei nevelés- gondozás szakmai szabályai, 2012.
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 2020.
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

SZENTENDRE

Szentendre város a budapesti agglomerációban, Pest vármegyében a Szentendrei járás székhelye. Elsősorban művészetével és kultúrájával ragadja magával a látogatókat.

Szentendre a Dunakanyar kapujában, a Visegrádi-hegység és a Szentendrei-Duna találkozásánál, a Szentendrei-szigettel szemben, gyönyörű természeti környezetben található. A nyugodt kisvárosi élet a 20. század eleje óta vonzza a művészeket. A szentendrei művésztelep 1929-ben jött létre; hozzá fűződik az ún. szentendrei iskola. Ma is több mint kétszáz képző- és iparművész, valamint író, költő, zeneművész és színész él a városban, többnyire budapesti kiállítási és munkalehetőségekkel.

Szentendre városa az 1870-es évekig Magyarország egyik legkisebb városa volt, általában 3–4000 fős állandó lakossággal. A 20. század folyamán a szuburbanizáció következtében a lakosságszám dinamikus gyarapodásnak indult. 1979-ben a teljes Pismány-hegy, a Kada-csúcs és környéke, a Tyúkosdűlő, Boldogtanya (korábban Leányfalu része), a Sztaravoda, a Szentendre és Izbég közötti dombok vonulata, a Püspökmajor és környéke, valamint Pannóniatelep belterületbe csatolásával a családi házak és hétvégi nyaralók építéséhez felparcellázható telkek kínálata drasztikusan megnőtt. A város azóta is terjeszkedik.

A Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központ és az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye által megvalósított beruházás keretében új 4 csoportos katolikus óvodának és 2 csoportos katolikus bölcsődének otthont adó épület épült Szentendrén. A 28 férőhelyes bölcsődei rész építése az Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központ RRF-1.1.2-2021 Bölcsődei nevelés fejlesztése pályázati felhíváshoz kapcsolódó projektje keretében valósult meg.

A tervezett bölcsőde az 1 és 3, illetve 4 év kor közötti gyermekek napközbeni ellátását végző katolikus szellemiségű, családbarát intézmény, mely elsősorban Szentendre város területéről várja a gyermekeket, de a Bölcsőde ellátási területét kiterjeszti Pest megyére és Budapestre is.

Az intézmény keresztény értékeket közvetítő, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó légkörben, a családdal együttműködve, a családi nevelésre építve kívánja elősegíteni a gyermeki személyiség fejlődését. A bölcsőde épületének kialakítása az energiahatékonyság, a modern építészeti és nevelés-módszertani elvekre építve történik, a csoportszobák mellett játszókert, valamint az óvodával közösen használható melegítőkonyha, tornaszoba és aula került kialakításra.

1. AZ INTÉZMÉNY HITVALLÁSA, KÜLDETÉSE

A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait, szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermek nevelésében. Mindezeket figyelembe véve, fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény életébe, pl. beszoktatás, szülőcsoportos beszélgetés, családi nap, közös kézműves készülődés, anyák napi kreatív foglalkozás az apukák bevonásával stb.

A kisgyermeknevelők a keresztény pedagógia alapelveit követve végzik nevelőmunkájukat. Kiemelt figyelmet fordítanak az egyéni bánásmódra, az életkori sajátosságokra, a türelemre, és a szeretetteljes légkör megteremtésére. Az intézmény a családi nevelés támogatására törekszik, különösen odafigyelve a katolikus családi értékekre.

A Szent András Katolikus Bölcsőde küldetése, hogy a katolikus értékrend szellemében biztosítson biztonságos, szeretetteljes és fejlődést támogató környezetet a kisgyermek számára. A bölcsődei nevelés alapja a gyermek Isten képére teremtett méltóságának elismerése, az egyéni fejlődés támogatása, valamint a családdal való együttműködés. A vallási nevelés a bölcsődés korának megfelelő: keresztény ünnepek megélése, egyszerű imaformák alkalmazása.

Családbarát intézményként célunk, hogy biztosítsuk a gyermekek számára az életkoruknak, fejlettségüknek, egyéni szükségleteiknek megfelelő érzelmi, értelmi, mozgásfejlődést, biztonságos környezetet és lehetőséget adunk új tapasztalatok gyűjtésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játékra. Szeretnénk, hogy a nálunk töltött idő alatt a gyermekek elérjék életkori sajátosságaik legjobb szintjét, élményekkel gazdagodva, szeretetteljes légkörben teljenek mindennapjaik.

1.1 Célkitűzésünk

- a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus fejlődést
- korszerű táplálkozás biztosításával, egészséges életmódra nevelés
- a jó színvonalú ellátáshoz a megfelelő személyi, tárgyi feltételek, illetve a jó munkahelyi légkör biztosítása
- az új feladatokra, elvárásokra a munkatársakat megfelelően felkészíteni; biztosítani a folyamatos képzést, továbbképzést, önképzést
- sajátos nevelési igényű gyermekek integrált gondozása- nevelése
- hagyományok teremtése, ápolása bölcsődénkben, az egyház és az intézmény már meglévő szokásainak figyelembevételével, ünnepekre hangolódás.

1.2 Szakmai célok

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának megfelelően a cél, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés (a továbbiakban: bölcsődei nevelés) hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel. Fontos feladatunk, hogy a kisgyermeknevelőket felkészítsük arra, hogy a családokkal hatékonyan tudjanak együttműködni, megismerjék például a családközpontú pedagógia szemléletmódját, illetve olyan kommunikációs technikákat, melyek birtokában lehetővé válik a családokhoz, mint partnerekhez való kapcsolódás, a kisgyermek ellátása, intézményes nevelése során.

1.2.1 A szolgáltatás célja, feladatai

A szakmai programmal célunk, a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolatépítés.

1.2.2 A bölcsődei nevelés- gondozás célja

A pszicho-szociálisan érett, önálló, harmonikus személyiség megalapozása.
Az esélyegyenlőség megteremtése, a társadalmi beilleszkedés elősegítése.

1.2.3 A bölcsődei nevelés-gondozás feladata

A családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátása, a testi, lelki, szociális szükségletek kielégítése, a harmonikus fejlődés elősegítése a gyermekek feltétel nélküli elfogadásával, fizikai- és érzelmi biztonságának, jólétének megteremtésével, kompetenciájának figyelembevételével, játéktevékenység és egyéb tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, viselkedés minták nyújtásával.

1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bátorító üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását.

4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik.

Kisgyermeknevelőink az alábbi feladatokat kiemelten kezelik:

- egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása,
- a katolikus értékrend szellemében a testi - lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése,
- a primer szükségletek, egyéni igények kielégítése,
- a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése, a testi -lelki harmónia kialakulását, megőrzését segítő napirend,
- az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése,
- derűs légkör megteremtése, a bölcsődei adaptáció nehézségeinek megelőzése, csökkentése,
- a kisgyermeknevelővel való szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az én-tudat egészséges fejlődésének segítése,
- bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok kialakítása, az együttélés szabályainak elfogadása, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- az érdeklődés kialakulásának, fenntartásának, erősödésének, a érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- önálló aktivitás, kreativitás támogatása,
- ismeretnyújtás, tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató-, bátorító odafigyeléssel való kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

1.2.4 Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- a fejlődéshez szükséges és biztonságos környezet megteremtése,
- egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és alapvető higiénés szokások kialakításának elősegítése (testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend, ezen belül: étkezés, tisztálkodás, wc-használat, öltözködés, alvás, levegőzés, mozgás, játék),
- szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenció és korrekció feladatok ellátása.

1.2.5 Egészséges környezet biztosítása

- a dekoráció elkészítésénél előnyben részesítjük a természetes anyagokat,
- a helyiségek tisztaságának biztosítása,
- rendszeres szellőztetés,

- a szabad levegőn tartózkodáshoz zöld kertet biztosítunk, a megfelelő helyeken árnyékos részekkel,
- az udvari játékok megfelelnek a közegészségügyi és balesetvédelmi előírásoknak.

1.2.6 A bölcsődei gondozás feladatai az egészséges életmód alapjaihoz

- a gyermek bölcsődei napirendjét az életkori és az egyéni szükségletek figyelembe vételével való kialakítása,
- az egészséges életmód megalapozását a helyesen kialakított, rugalmas, folyamatos napirend, a korszerű táplálkozás, az időjárásnak megfelelő öltözködés, a rendszeres mozgás és pihenés lehetőségének biztosítása,
- az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése,
- derűs, nyugodt, barátságos légkör megteremtése,
- gyermek- kisgyermeknevelő közötti érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítása,
- fokozatos beszoktatás biztosítása,
- a beszoktatás előtt, a szülőknek és a kisgyermekeknek lehetősége van arra, hogy a családi nap alkalmával az intézményt meglátogassák, az udvaron ismerkedhessenek az intézményben dolgozókkal, a gyermekekkel, a szokásokkal és már ekkor kialakuljon egy bizalmi kapcsolat a család és a bölcsőde között,
- egyéni szükségletek figyelembe vétele és kielégítése,
- közös élmények megteremtése.

1.3. Gyermekelsősegélynyújtási eljárásrend

1.3.1. Célja:

A Szent András Katolikus Bölcsődében előforduló balesetek, rosszhullétek és vészhelyzetek esetén a dolgozók egységesen, gyorsan és szakszerűen járnak el, a gyermekek életének, testi épségének és egészségének védelme érdekében.

1.3.2. Hatálya:

Kiterjed a bölcsőde valamennyi dolgozójára, a bölcsőde teljes területére, és a bölcsőde által szervezett intézményen kívüli programokra.

1.3.3. Alapelvek:

- A gyermek biztonsága és élete elsődleges.
- A dolgozók nyugodtan, határozottan, saját kompetencia határaikon belül járnak el.
- Szükség esetén haladéktalanul szaksegítséget kell hívni.
- A történetek minden esetben dokumentálásra kerülnek.

1.3.4. Eljárásrend baleset vagy rosszhullét esetén:

1. A helyzet gyors felismerése.
2. A gyermek biztonságba helyezése.

3. A többi gyermek felügyeletének biztosítása.
4. Azonnali elsősegélynyújtás a dolgozó kompetenciáján belül.
5. Szükség esetén a bölcsőde vezetőjének értesítése.

1.3.5. Gyakori esetek kezelése

1. Kisebb sérülések (horzsolás, kisebb vágás)

- seb tisztítása, fertőtlenítése,
- szükség esetén fedőkötés alkalmazása,
- a szülő tájékoztatása szóban vagy írásban.

2. Elesés, ütődés

- a gyermek állapotának megfigyelése,
- fejet érintő sérülés esetén fokozott megfigyelés,
- a szülő haladéktalan értesítése.

3. Láz, rossz közérzet

- a gyermek elkülönítése és megfigyelése,
- testhőmérséklet ellenőrzése,
- a szülő értesítése, szükség esetén a gyermek hazabocsájtása.

4. Súlyos állapot (fulladás, eszméletvesztés, görcsroham)

- azonnali elsősegélynyújtás,
- mentő hívása: 112
- a bölcsőde vezetőjének értesítése,
- a szülő azonnali értesítése.

1.3.6. Mentőhívás rendje

Mentőt kell hívni különösen az alábbi esetekben:

- eszméletvesztés,
- fulladás gyanúja,
- görcsroham,
- súlyos sérülés, vagy állapotromlás.

A mentőhívás során közölni kell:

- intézmény nevét,
- intézmény címét,
- a gyermek életkorát,
- tünetek, sérülés rövid leírását,
- a hívó személy nevét és elérhetőségét.

1.3.7. A szülő és fenntartó értesítése

- Súlyos esetben a szülőt azonnal értesíteni kell.
- Enyhébb esetben a szülő a történetekről tájékoztatást kap.
- Mentőhívással járó vagy súlyos baleset esetén a fenntartó értesítése kötelező.

Dokumentáció

Minden balesetet és rosszulletet dokumentálni kell, amely tartalmazza:

- az esemény időpontját,
- az esemény rövid leírását,
- a megtett intézkedéseket,
- az értesítettek megnevezését,
- az intézkedést végző dolgozó nevét.

2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

2.1 A család rendszerszemléletű megközelítése

A bölcsődei nevelés elsődleges célja a családi nevelés támogatása, nem pedig annak helyettesítése. A bölcsőde család-rendszerű szemlélete azt jelenti, hogy a bölcsőde a kisgyermek nevelése során a családot tekinti kiindulópontnak és partnernek. Ennek lényege, hogy a bölcsőde nem csupán a gyermeket gondozza és neveli, hanem figyelembe veszi a család egyéni igényeit, szokásait és nevelési elveit is. "

2.2 A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magába foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek felismerését és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésben lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

2.3 A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz rész a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

2.4 A kisgyermek személyiségének tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességei különbözőségei iránti tolerancia kialakítására.

2.5 A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. Képes a feladatok színvonalas megvalósítására, megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel. Felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

2.6 A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek biztonságának és stabilitásának megteremtéséhez a személyi és tárgyi környezet állandósága ("saját kisgyermeknevelő"- rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) által megteremti az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések, tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet.

2.7 Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő, bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

2.8 Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermeknek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön, érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

2.9 Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, tehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti, a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

2.10 A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

3. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

Az intézményben a fenntartó határozza meg a térítési díjak összegét, illetve a bölcsődei ellátás igénybevételének szabályairól is ő rendelkezik.

A bölcsődei ellátást az alábbiak szerint lehet igénybe venni:

A bölcsődei ellátás keretében elsősorban Szentendrén, az állandó lakóhellyel rendelkező gyermekek elhelyezéséről kell gondoskodni. Mindazon családok igénybe vehetik a bölcsődét, akiknek szükségük van arra, hogy napközben gondoskodjanak gyermekeikről: a dolgozó szülők gyermekei, a gyermeküket egyedül nevelő, illetve nappali tagozaton tanuló szülők. Katolikus intézményként előnyt élveznek azok a családok, akik a szükséges kritériumokon túl tagjai a helyi keresztény egyházközösségeknek, valamint egyházi ajánlással érkeznek.

A felvételi kérelmek elbírálásánál az 1997. évi XXXI. - gyermekvédelmi - törvény rendelkezéseit, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendeletet kell figyelembe venni. Ezen szabályozás szerint a gyermekek napközbeni ellátását különösen annak a gyermeknek kell biztosítani:

- akinek szülője munkavégzése vagy nappali képzésen való részvétele miatt igényli az ellátást,
- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek,
- aki tartós beteg,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő; a házi gyermekorvos; a szakértői és rehabilitációs bizottság; a szociális, ill. családgondozó; a gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A felvétellel kapcsolatos részletes leírást a Szent András Katolikus Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS SZAKMAI TARTALMA

4.1 Tanulás

A tanulás a bölcsődében olyan megismerési-, tapasztalatszerzési folyamat, ami a gyermek belső motivációja, érdeklődése hatására, tevékenység ismételése, gyakorlás, játék útján, tartós változást idéz elő a gyermek viselkedésében, gondolkodásában. Segíti, hogy megismerje környezetét, önmaga képességeit. Tanulás színterei a mindennapos élethelyzetek: a gondozási tevékenység, önállóság segítése, önállósodás, szokáskialakítás, szokások belső igényné válása, spontán játék, tapasztalatszerzés, felnőttel való játék, ismeretek bővülése, társakkal való játék, társas kapcsolatok alakulása, kommunikáció fejlődése, társak, kisgyermeknevelő által.

Tanulás formái: utánzás, gyakorlás, ismételés, mintakövetés, spontán játék, együttes tevékenység, kommunikáció útján. A beszédfejlődés, kommunikáció fontos eleme a társas kapcsolatok alakulásának. A bölcsődés korú gyermekek beszédfejlődése széles skálán mozog, a napi játéktevékenységbe az évszaknak, játékhelyzetnek megfelelő mondókák, énekek, ölbeli játékok beillesztése spontán hallás-, beszédfejlesztő, szókincs bővítő hatása mellett a gyermek-felnőtt kapcsolatát is erősíti.

4.2 Gondozás

A gondozás célja a gyermek alapvető élettani, fizikai, testi szükségleteinek kielégítése. Személyes és szociális kompetenciák kialakulásának feltétele, hogy a gyermek csecsemőkorától kezdve aktívan vehessen részt a gondozási tevékenységekben. Fejlettségének megfelelően legyen idő a próbálkozásra, gyakorlásra, odaforduló, értő figyelem mellett, sikerélménye segíti az önállósodás folyamatát, szokások kialakulását. A felnőttel való kommunikáció, interakció, a támogató segítség, növeli a gyermek együttműködési kedvét.

4.2.1 Pelenkázás, szobatisztaságra nevelés, WC használata

A gyermekek pelenkaváltása szükség szerint történik, de annak ellenőrzése rendszeresen zajlik (reggeli érkezést követően, udvari kimenetel előtt, ebéd előtt, valamint a délutáni pihenő után). Minden gyermeknél a saját, otthonról hozott pelenkát, popsi törölt, popsi krémet használunk (szükség esetén vizes mosdatást alkalmazunk). A pelenkázáskor a kisgyermeknevelő folyamatosan tájékoztatja a gyermeket a folyamat lépéseiről, mellyel elősegíti a gyermek biztonságérzetét, megerősíti a köztük lévő kapcsolatot. A szobatisztaság fontos állomás a gyermek fejlődésében, annak kialakulását nem sürgetjük a gyermeknél, figyelembe vesszük az egyéni érettséget. A szülőkkel egyeztetve, egymást támogatva biztosítjuk a szobatisztaság kialakulását.

4.2.2 Mosakodás

A bölcsődébe érkezéskor, a csoportszobába lépést megelőzően, a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet. Az alapvető tisztálkodási szokások kialakítását, a helyes technikával végzett kézmosást, már kisgyermekkorban el kell kezdeni. Étkezések előtt, pelenkacseré és WC használat után, illetve az udvarról való bejövételkor minden esetben, valamint szükség szerint kezet mosatunk a gyermekekkel.

4.2.3 Öltözködés

Az öltözködéssel fejlesztjük a gyermekek esztétikai érzékét és az igényességüket. Ezért fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek ruházata kényelmes, praktikus és az időjárásnak megfelelő legyen. A ruházatuk ne akadályozza a gyermekeket a szabad mozgásban. Az

öltözködésre és a vetkőzésre elegendő időt biztosítunk, ezáltal is támogatjuk a gyermekek önállósodását.

4.2.4 Játék

A játék benső igényből fakadó örömforrás. Spontán játék feloldja a feszültséget, sokszor segíti a gyermekben feldolgozandó élményeket, félelmeket. A kisgyermeknevelő a megfelelő hely, eszköz, idő, hangulat kialakításával segíti a nyugodt, elmélyült játék tevékenységet, ami segíti a gyermeket a megismerés, kreativitás, gondolkodás fejlődésében. A gyermek igényétől függően kapcsolódik be a játékba, ötleteivel, javaslataival színesíti azt. A kisgyermeknevelő és a gyermektársak játékba kapcsolódása, viselkedési mintája, az együtt játszás, segíti a gyermek társas kapcsolatainak alakulását, szociális képességének fejlődését.

Az életben, a fejlődésben jelentős szerepet tölt be a játék. Szoros kapcsolatban áll és fejlődik más készségekkel és képességekkel (más funkciókkal), pl. gondolkodással, beszéddel, társas kapcsolatokkal, problémamegoldással, kreativitással, stb. A kisgyermek játékosan tanul meg a tárgyakkal bántani, játékon keresztül ismeri meg a világot. Belső fejlődése érzékennyé teszi a külső ingerek iránt, amelyeket gyakran játékban dolgoz fel. A játék formájának és tartalmának alakulása az egyes életkorokban elválaszthatatlan a fejlődéstől. Általában az éppen megszerzett tudás vagy a frissen átélt élmény jelenik meg játékként. Ebből következik, hogy az egyes gyermekek játéka teljesen különböző lehet, mivel fejlődésük üteme, tapasztalataik és tudásuk is különböző. A gyermek megismerésének is és fejlesztésének is eszköze a játék.

Játékkészlet

Minden tevékenység formához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék stb.)

- a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését,
- több fajta tevékenységre lehessen felhasználni,
- legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok,
- játék választásnál legyen szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).

4.2.5 Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka is. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat, eszközöket. Mozgásformákban való aktív részvétel, mozgásformák gyakorlása segíti a gyermek

önállósodási folyamatát. Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mozgásfejlesztő játékok használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, közben fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetőségük a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarkok.

A szabad mozgástevékenység lehetőségének biztosítása, a természetes mozgáskedv és a

mozgásigény kielégítése a célja. A feltételek biztosításának szempontjai, hogy a csoportszobákban is legyenek - a lehetőségekhez képest - mozgásra inspiráló eszközök. Változatos eszközökkel és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tesszük lehetővé, hogy a mindennapi mozgás örömet jelentsen a gyermekek számára. A szabad levegőn változatos talaj, füves-, homokos-, szilárd felületek várják a gyermekeket, ahol a különféle mozgáslehetőségeket spontán gyakorolhatják.

Az udvaron lévő homokozóban, csúszdán, mászókan is játszhatnak. Továbbá motorok, biciklik, talicskák várják őket.

4.3 A kisgyermeknevelő szerepe az ének-zenei nevelésben

A kisgyermeknevelőnek nagy vonalakban egy évre előre meg kell terveznie az ének-zenei foglalkozás anyagát. Életkornak, fejlesztési helyzeteknek megfelelnek. Az éneklés, mondókázás, zenehallgatás, tudatosan alkalmazott érzelmekre ható nevelési forma, amely a spontaneitásra, a kisgyermek érdeklődésére és részvételére épül.

A zenei nevelés feladata, hogy a kisgyermeket megismertesse a magyar mondókákkal, énekes

játékokkal, énekléssel inspirálja, mintát adjon az önkéntes utánzásra, a spontán dúdolgatásra, az összerendezett mozgásra, fejlessze a kisgyermek ritmusérzékét és nyugodt légkört teremtve, biztonságot nyújtson a kisgyermek számára, ahol jól érzi magát és ő is szívesen hangicsál, énekel.

A zenei nevelés nap mint nap rendszeresen ismétlődő tevékenység a bölcsődében. Arra kell törekedni, hogy a gyermek naponta többször átélhesse a zenei élményt. Mivel egy-egy dal, mondóka néhány másodperc csupán, a gyermek mire ráfigyel és felfogja, már véget is ér. Az ismétlések szükségesek emiatt is és azért, hogy kialakuljon a hangulat, illetve a zenei hatás tartós maradjon. Addig ismételjük a kis hangterjedelmű, egyszerű ritmusú, páros lüktetésű dalokat, míg a gyermekek figyelme, érdeklődése megkívánja. Az ismétlés célja tehát nem a direkt tanítás! Az önkéntelen figyelem, érdeklődés és játék útján, így is sok dalt megtanulnak a gyerekek. Fokozatosan haladunk a zene világában az egyszerű énekektől a bonyolultabbak felé, az ismerttől az ismeretlen, a konkrétól az absztrakt felé; miközben figyelembe vesszük a gyermekek fogékonyságát, érdeklődését, aktivitását.

4.4 Ölbéli játékok

Játékhelyzetben való mondókázás, éneklés, ölbéli játék hozzájárul a személyiség fejlődéséhez, érzelmi alapon derűs légkört teremt, érzelmi biztonságot nyújt, erősíti a társas-, szociális kapcsolatot. A beszéd-, énekhang, rímek, ritmus-, ütem ismétlődése a beszédfejlődést, a szókincsbővítést segíti, az együtt éneklés, a zenélés örömforrás, a zenei élményt és a zenei emlékezetet erősíti.

Az ölbéli játékok alapvetően a ritmikus beszédre, mondókázásra, rövid versekre, dúdolókra, éneklésre, érintésre és az olyan játékos tevékenységekre koncentrálódnak, melyekkel meghitt és fejlesztő légkört biztosíthatunk a gyermekek számára. Megnyugtatóképpen bármikor ölbé vehetjük a kisgyermeket, megsimogathatjuk a kezét, az arcát és énekelhetünk, leköthetjük figyelmét. Ezek az ölbéli játékok egyben bizalmi játékok is, a legfontosabb bennük a szeretetteljes bánásmód, az érzelmi kapcsolódás megteremtése, a teljes figyelem és egymás felé fordulás. Ebben a közegben jól megalapozhatjuk a testi-lelki fejlődés, a beszédértés alapjait.

4.5 Vers, mese

A mondókák, versek, verses mesék, hatással vannak a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére, valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének

pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. Értelmi fejlődésre a beszéd, gondolkodás, emlékezet és a vizuális belső kép, képzelet fejlődésével hat. A képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, érzelmi biztonságot is nyújt a gyermeknek. A gyermek aktív (és passzív) szókincse észrevétlenül fejlődik a hallás, az aktív kommunikáció által. Ismeretet nyújt a képhez kapcsolódó beszélgetés, beszélgetés, ének. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös képeskönyv nézegetés, mesélés, a gyermek igényeihez igazodva játékidőben, vagy hangulattól függően jól megválasztott művel, a pihenés előkészítéseként is jelen van.

4.6 Alkotó tevékenységek

Minden tevékenység, amit a gyermek élményként él meg, kedvét leli benne, az öröm forrása, ilyenek az alkotó tevékenységek is. A tevékenységhez a kisgyermeknevelő hozzáértően megválasztott helyet, eszközt, időt biztosít. A különböző eszközök, különböző technikát igényelnek, melyek megmutatása, az érdeklődés, az alkotókedv fenntartása a kisgyermeknevelő feladata, segítségnyújtással, elismerő biztatással. A leggyakoribb alkotó tevékenységi forma a nyomhagyó eszközök használata, (krumpli nyomda, pamaccsal való nyomhagyás, ujjfestés, vastag ecsettel való festés) firkálás zsírkkrétával, színes ceruzával, gyurmázás főzött, vagy só-liszt gyurmával, ragasztás csirizzel, gyűrés, tépés, különböző anyagokkal, formákkal való ismerkedés. Környezetünk adta növényekkel, termésekkel való ismerkedés. Az évszaknak megfelelően bevonva a gyermekeket a gyűjtögetésbe, megfigyelhetővé, megfoghatóvá tenni a számukra. Lehetőséget adni a különböző növények, termények, termések megfigyelésére, a gyermek minél több érzékszervével való tapasztalatszerzésre. Ezekkel az anyagokkal való alkotásra.

4.7 Környezeti nevelés

Környezet tevékeny megismerése: bölcsődés gyermek számára is ösztönző erő a természet, amelynek a gyermeki személyiség fejlődésére rendkívül nagy hatása van. Csak az egészen kisgyermekkorban elkezdett környezeti nevelés lehet biztosíték arra, hogy a gyermekben pozitív viszonyulás alakuljon ki a környezet, az élőlények iránt. A növények élőlényként való elfogadása a bölcsődés korú gyermek számára még nem egyszerű, de egy csírázó mag, egy rügysző ág megfigyelése felkelti érdeklődésüket, ismereteket szerezhetnek az évszakok szerint változó természetről.

A természeti jelenségek megfigyelése is érdekes tapasztalatot jelenthet. Az élettelen környezettel a gyermekek kapcsolata sokrétű. A föld, a víz, a levegő természetes módon jelen van életükben. A rögzös föld, a száraz és vizes homok tapintása, markolásása, a kavicsok gyűjtögetése lehetőséget ad a környezet megismerésére. Az így megszerzett ismeretekre lehet alapozni a későbbi környezeti nevelést.

Megvalósítása a gyakorlatban

- a bölcsőde udvarán madarak, rovarok, csigák megfigyelése (külső tulajdonságok, mozgás, hang), madáretetők, madárodúk elhelyezése az udvarban,
- képeken a szabadban látott állatok keresése, hangjuk utánzása,
- képeskönyv nézegetése közben énekek, mondókák az állatokhoz kapcsolódva,
- ismerkedés a háziállatokkal, vadállatokkal képekről,
- virágok gyűjtése, azokkal a csoportszobák díszítése,
- zöldségekkel, gyümölcsökkel ismerkedés (szín, forma, nagyság, íz, illat), gyümölcsnap a bölcsődében,
- virágok, levelek préselése, ragasztása,

- kavicsok, termények gyűjtögetése, megfigyelése,
- homokkal, vízzel tevékenykedés, ismerkedés tulajdonságaikkal, kölcsönhatásaikkal,
- időjárás megfigyelése (szél, csapadék különböző formái, napsütés),
- a kisgyermeknevelőnek nagy felelőssége van abban, hogy ki tudja-e alakítani, meg tudja-e alapozni a gyermekben a környezetért érzett felelősségtudatot. Az állatok és természet megszerettetése az alapja a későbbi környezetbarát viselkedésnek.

4.8 Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás stb.). A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

5. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

5.1 "Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A "saját kisgyermeknevelő"-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport, vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A "saját kisgyermeknevelő" szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A "saját kisgyermeknevelő"-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a "saját kisgyermeknevelő" segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

5.2 Gyermekcsoportok szervezése

Bölcsődénkben egy gyermekcsoport létszáma max.14 fő. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően, a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak.

5.3 Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság ("saját kisgyermeknevelő"-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A gyermek fiziológiai szükségleteinek ritmusához alkalmazkodó, jól kialakított napirend – amellet, hogy lehetőséget teremt a szükségletek sietség nélküli, megfelelő kielégítésére s az aktív tevékenység és a pihenés megfelelő váltakozására – megkönnyíti a gyermek időbeli tájékozódását saját életében és környezete életében egyaránt. Lehetővé teszi számára a rendszeresen ismétlődő, egymáshoz kapcsolódó események "előrelátását", ezáltal elősegíti alkalmazkodását, megalapozza és fokozza biztonságérzetét.

A napirendet olyan pontosan és átgondoltan kell megszervezni, hogy elegendő idő jusson valamennyi gondozási művelet nyugodt elvégzésére. A csoportok napirendje az év folyamán is módosul, egyrészt a gyermekek fejlődésének, s így szükségleteik változásának, másrészt az évszakok, s így az életmód változásának megfelelően.

A napirend megvalósítása

7:00 - 8: 00

Folyamatosan érkeznek a gyermekek a csoportba.

A kisgyermeknevelő tájékozódik a szülőktől a gyermek aktuális állapotáról.

A kisgyermeknevelő segíti a szülőtől való elválást, vigasztal, ölbe vesz, simogat, beszélget a gyermekkel, játékot kínál, játszik a gyerekekkel, biztosítja az önfeledt játék lehetőségét.

8: 00 - 8: 30

A gyermekek reggeliztetése közben a kisgyermeknevelő jelenléte biztosítja a családi, oldott légkörben történő étkezést.

A kisgyermeknevelő elősegíti a gyermekek önállósodási törekvéseit, a csecsemők ölben étkeznek étkezési sorrendjüknek megfelelően, szükség szerint pihenést biztosít a gyermekeknek.

8:30 - 11: 00

A délelőtti folyamán a gyermekek számára biztosított a szabad játékválasztás lehetősége a csoportban és az udvaron egyaránt, a kisgyermeknevelő a szabad játék mellett kínálja azokat a fejlesztő hatású programokat, melyek elősegítik a kisgyermek értelmi, mozgás, zenei, szociális fejlődését (mesélés, verselés, játékos torna, alkotó játékok, ünnepekre való ráhangolódás, készülődés).

A gyermekek számára önkéntes, egyéni érdeklődéstől függ a részvétel a különböző tevékenységekben.

Tízórai folyadék, vagy gyümölcs biztosított a gyermekeknek, mely játékhelyzet közben van felkínálva.

11:00 - 11:30

A kisgyermeknevelő a gyermekek egyéni gondozását végzi, ellátja a csoporton belül a "saját" gyermekeit, önállósági törekvéseiket segítve. Pelenkát cserél, közreműködik a nagyobbak kézmosásánál, segíti a helyes szokások kialakítását a tisztálkodással kapcsolatban.

11:30 - 12:00

A gyermekek közös imádság után ebédelnek a koruknak megfelelő étrend biztosításával. Az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével, az önállósodás segítségével, az önkéntesség lehetőségének biztosításával a gyermekeknek, a kisgyermeknevelő szükség szerint nyújt segítséget, családi légkört teremt, biztatja a gyermekeket a kulturált étkezés elsajátítására, ételfajták megismerésére.

12: 00 – 15:00

Alváshoz szükséges nyugalom megteremtése (halk zene, mese, otthonról hozott saját játék, cumi, kendő biztosítása). Ébredési sorrendben a gyermekek gondozását végzi a kisgyermeknevelő.

15: 00 - 15: 30

A gyermekek uzsonnáznak az életkoruknak megfelelő étrend biztosításával, a megfelelő étkezési hangulat megteremtésével, az önálló étkezés kialakulását segíti a kisgyermeknevelő.

15:30-17: 00

A gyermekek számára a szabad játékválasztás és tevékenység biztosítása a csoportban. Folyamatos hazaengedés az otthonukba. A kisgyermeknevelő a partneri együttműködő kapcsolatban, részletesen beszámol szülőnek a gyermeke napjáról.

6. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI, LEHETŐSÉGEI ÉS KAPCSOLATTARTÁS

A szülők aktív bevonása, gazdagíthatja a gyermekek intézményes nevelését. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva, illetve azokat erősítve vesz részt a gyermek nevelésében. Mindezeket figyelembe véve fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény életébe. pl. beszoktatás, családi nap, közös kézműves készülődés stb.

A kisgyermeknevelőknek alapvető szerepük lehet annak alakításában, ahogyan a szülők intézményes neveléssel kapcsolatos attitűdjei alakulnak.

Ők az első hivatásos gyermeknevelők, akikkel a szülők találkoznak, így a róluk alkotott benyomások alakítják az intézményről, és az intézményes nevelésről általában kialakított képüket. Ez az első kapcsolat lehet támogató, kölcsönös, egymás tiszteletére épülő, vagy távolságtartó, ellenséges is. Ideális esetben az intézményes neveléssel való első találkozásnak gondoskodónak és támogatónak kell lennie.

6.1 Beszoktatás

A bölcsődei élet megkezdése sok szülőnek és gyermeknek az első olyan élmény, amikor a gyermek az édesanyjától fokozatosan elválva, új közösségbe illeszkedik be. Mindkettőjük életében nagy változás ez. Természetes, hogy minden szülő aggódik gyermekéért, hiszen legféltettebb kincsét készül rábízni a kisgyermeknevelőkre.

Fontos, hogy a szülők pozitívan álljanak a bölcsődéhez, mert a kisgyermek a lelkével lát és érez! Amennyiben a gyermek bizonytalanságot érez a szülőn, sokkal nehezebb elnyerni a bizalmát. A szülők úgy tudnak legjobban a kisgyermeknevelők segítségére lenni ebben a folyamatban, ha nem mutatnak félelmet az új iránt, hisznek kisgyermeknevelőjük szakértelmében, s ha bizonytalanok, félelmeik vannak, azt megbeszélik velünk.

A fokozatos beszoktatás átlagosan két hétig tart, ami alatt folyamatosan nő a bölcsődében eltöltött idő és csökken az anyai, illetve szülői-hozzá tartozói jelenlét. Pontos menetét előre nem lehet meghatározni, hiszen minden gyermek különböző, ezért eltérő az új helyre, a szülő távozására adott reakciójuk. A szülővel történő fokozatos beszoktatás nemcsak a gyermek számára jelent előnyöket, hanem hatással lesz a család és a bölcsőde kapcsolatának alakulására is, hiszen a két hét alatt betekintést nyerhetnek a bölcsőde gondozási-nevelési módszereibe és megtapasztalhatják, hogy szakmailag jól felkészült szakemberekre bízzák gyermekeiket.

Beszoktatás tervezet

Napok	Időtartam	Szülő	Kisgyermeknevelő
1. nap	10:00 – 11:00 óráig 1 óra	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, ismerkednek a tárgyi és személyi környezettel.	A családtag és a gyermek fogadása játékidőben. Megfigyeli az egyéni sajátosságokat, a gyermek szokásait, szülői attitűdöt.
2. nap	9:30 – 11:00 óráig 1,5 óra	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, megkínálja tízóráival, a gondozási tevékenységeket végzi.	Figyeli a szülőt gyermeke gondozása közben, érdeklődik, folyamatosan törekszik a kapcsolatfelvételre a gyermekkel.
3. nap	9:00 – 11:00 óráig 2 óra	Gyermekével érkezik a bölcsődébe. A szükséges gondozási műveleteket a szülő végzi, de a kisgyermeknevelő a gondozási műveletek kezdeményezésével, nyit a gyermek felé. A szülő egy rövid időre (10-20 perc) elköszön gyermekétől, csoport közelében marad.	Figyeli a szülőt gyermeke gondozása közben, ha a gyermek együttműködő, a kisgyermeknevelő a gondozási műveletek kezdeményezésével, nyit a gyermek felé.
4. nap	9:30 – 12:00 óráig 2,5 óra	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, a gondozási tevékenységek egy részét ő végzi, de már egyre többet átad a kisgyermeknevelőnek. A délelőtti folyamán egy rövid időre (20-40perc) elköszön a gyermektől, majd a csoportból kilép, de a közelben marad, így a gyermek reakciójától függően visszahívható.	Figyeli a szülőt gyermeke gondozása közben, de már egyre több gondozási tevékenységeket átvesz a szülőtől. Tízórait kínál, ebédet kínál. Megfigyeli a gyermek étkezésizoklásait, a szülőt segíti az elválásban, a bölcsődei élet megismerésében.
5. nap	9:00 – 12:00 óráig 3 óra	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, a gondozási tevékenységeket a szülő jelenlétében a kisgyermeknevelő végzi, a szülő jelenléte biztonságot nyújt a gyermeknek. A délelőtti folyamán egy időre (40-60 perc) elköszön a gyermektől, majd a csoportból kilép, de elérhető, ha a gyermek érzelmi állapota miatt szükséges, akkor bármikor visszahívható.	A gondozási tevékenységeket teljes egészében átveszi a szülőtől. A szülő távozását követően megnyugtató, támogató odafordulással segíti a gyermeket az elválásban. A gyermeket ebéddel kínálja. Aszülőnek referál a távolléte alatt történt eseményekről
6. nap	8:30 órától	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, a gondozási tevékenységeket a kisgyermeknevelő végzi. A délelőtti folyamán hosszabb időre (1-2 óra) elköszön a gyermektől, de elérhető marad.	A gondozási tevékenységeket teljes egészében átveszi a szülőtől. A szülő távozását követően biztonságot nyújtva segíti a csoportba történő beilleszkedését. A gyermeket ebéddel kínálja, majd megmutatja pihenő helyét. A szülőnek beszámol a délelőtti történésekről.
7. nap	8:00 órától	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, rövid ideig bent marad, majd elköszön és elmegy. Ebéd után érkezik, az alvás	A szülő távozását követően segíti a gyermeket, végzi a gondozási tevékenységeket. Ebéd után

		idő alatt a közelben marad.	megpróbálja lefektetni a gyermeket, ébredés vagy pihenés után átadja a szülőnek.
8. nap	8:00 órától	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, kézmosás után bekíséri a csoportszobába, majd elköszön. Bölcsődén kívül tartózkodik. A kisgyermeknevelő fekteti le a gyermeket, ébredésnél a szülő már ott van.	A szülő távozását követően figyel a gyermek szükségleteire, gondozási tevékenységeket végez. Ebéd után megpróbálja lefektetni a gyermeket. Ébredés vagy pihenés után uzsonnával kínálja.
9. nap	8:00 órától	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, kézmosás után bekíséri a csoportszobába, majd elköszön. Ébredésre érkezik.	A szülő távozását követően, egész nap ő gondozza - neveli a gyermeket. A napi történésekről beszámol a szülőnek.
10. nap	8:00 órától	Gyermekével érkezik a bölcsődébe, kézmosás után bekíséri a csoportszobába, majd elköszön. Abban az időben érkezik, amikor a gyermek haza fog menni. Ez az időpont lehet ébredés vagy uzsonna után, a család igényeihez igazodva.	A szülő távozását követően annak érkezéséig a gyermek egyéni szükségleteit és a napirendet figyelembe véve látja el a gyermeket. A nap eseményeiről tájékoztatást ad a szülőnek.

6.2 Családlátogatás

A családlátogatás célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint a családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre a gyermekét bízta. A szülők jobban feltárják gondolataikat, kételyeiket saját közegükben a kisgyermeknevelőknek, mint a hivatalos helyszínen. Ezen idő alatt szorosabb kapcsolatba kerülhetnek egymással.

Családlátogatás alkalmával megismerjük a gyermek helyét a családban. Emellett a személyes találkozó, a nevelő nyitottsága, érdeklődése azt az üzenetet is közvetíti, hogy értékesnek tekinti a gyermeket és családját. Fontos, hogy a kisgyermeknevelők legyenek hitelesek, magabiztosak, és megfelelően kommunikáljanak. Hagyni kell, hogy a szülő megnyílhasson, elmondhassa félelmeit, problémáit.

6.3 Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetéseket a gyermek saját kisgyermeknevelői vezetik, ahol nyíltan lehet beszélni a gyermeknevelés során megélt örömeiről, gondokról. A beszélgetést a csoportszoba két kisgyermeknevelője közösen, egymással együttműködve szervezi és vezeti. A beszélgetést vezető kisgyermeknevelő megfogalmazza a csoport célját és annak jelentősége meghatározza a beszélgetés időtartamát, illetve megállapodik a szülőkkel bizonyos csoportszabályokban, mint például: tegeződés, magázódás, egymás meghallgatása, titoktartás stb.

Sok olyan dolog történhet, ami nehezíti a beszélgetés alakulását. Az egyik legkritikusabb feladata a kisgyermeknevelőnek a téma "mederben tartása", mert a szülők többsége szeret sokat beszélni gyermekéről. Ne hagyjuk, hogy elkalandozzanak a szülők, mert akkor felületessé válhat a beszélgetés. A kisgyermeknevelő és a szülő között lefolytatott akár

egyéni, vagy csoportos beszélgetések alkalmával az értő figyelem és az aktív hallgatás alkalmazása elengedhetetlen. A nyílt és őszinte kommunikációt akadályozzák a közléssorompók, ilyen pl.: az utasítás, minősítés, megszegyenítés stb.

Abban az esetben, ha nincs elegendő idő megbeszélni egy-egy problémát a szülőkkel, akkor fel kell ajánlani az egyéni beszélgetés lehetőségét. A szülőcsoportos beszélgetés nem önismereti csoport, nem terápiás csoport. A kisgyermeknevelőnek tisztába kell lennie saját szakmai kompetenciájával.

A szülőcsoportos beszélgetés mindig egy meghatározott témát ölel fel a gyermek fejlődésével, gondozásával, nevelésével kapcsolatban (pl.: gyermek napirendje, nevelési módszerek, szobatisztaság stb.).

6.4 Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást, vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben, kérhető egyéb szakember közreműködése.

6.5 Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet, a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül kettő alkalommal tartunk szülői értekezletet (beszoktatások előtt, és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

6.6 Napi kapcsolattartás

A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelő érdeklődik a gyermekkel történt előző napi eseményekről, délután pedig a kisgyerekeknél tájékoztatja a szülőket, az aznapi bölcsődei történésekről. A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

6.7 Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák, jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések, lehetőséget adnak a bölcsődénkről szóló ismeretterjesztésre.

6.8 Gyermekvédelmi feladatok

Gyermekvédelmi tevékenységünket meghatározó jogszabály:

1997. évi XXXI. tv. a Gyermkek védelméről és gyámügyi igazgatásról

Céljaink:

- A prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve szükség szerinti segítségnyújtás, valamint együttműködés a jelzőrendszer szakembereivel.
- A családok tiszteletben tartása, a családi nevelés erősítése a rászorulóknak körében.

- Szoros kapcsolat kialakítása a közvetlenül, vagy látens módon segítséget kérő családokkal.

Feladataink:

- Kedvezményes étkezési térítésre feljogosító dokumentumok begyűjtése az érintett szülőktől (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, szükséges nyilatkozatok)
- A bölcsődébe kerülő gyermek esetében családlátogatás
- A szülők, családtagok személyiségéből adódó ártalmak megszüntetése érdekében, nevelési hiányosságokból adódó helytelen bánásmód esetén tanácsadás a szülőknek, a változások figyelemmel kísérése. Gondozatlanság, elhanyagoltság, bántalmazás esetén fel kell hívni a szülő figyelmét a megfelelő gondozás szükségességére, minden esetben jelzési kötelezettséggel kell élni az illetékesek felé.
- Változások felmérése az étkezési kedvezmények területén (jogosultság nyomon követése).

6.9 A bölcsőde kapcsolatai

- A bölcsődénk és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítására törekszünk, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos, hogy egymás munkáját megismerjük, tapasztalatainkat megbeszéljük, ezzel is segítve a zökkenőmentes bölcsőde-óvoda átmenetet.
- védőnő
- gyermekorvos
- gyermekjóléti szolgálat
- pedagógiai szakszolgálat
- iskola
- egyház
- fenntartó
- más környező bölcsődék

7. KISGYERMEKNEVELŐKRE VONATKOZÓ MUNKATERV

Szeptember:

- szülői értekezlet,
- szülői érdekképviselői tagok választása, családlátogatás,
- folyamatos beszoktatás,
- nevelési tervek elkészítése

Október, november:

- folyamatos beszoktatás,
- őszi dekorációk készítése

December:

- téli dekorációk készítése,
- Szent Miklós várása,
- adventi előkészületek,
- karácsonyi dalok, énekek a csoportokban,
- közös adventi kreatív délután a szülők bevonásával

Január:

- családlátogatás,
- folyamatos beszoktatás,
- új szülők számára tájékoztatás

Február:

- farsangi előkészületek,
- bölcsőde egységeinek dekorálása,
- farsangi mulatság lebonyolítása a bölcsőde csoportjaiban

Március:

- tavaszt idéző versek, mondókák, énekek átadása,
- szülőcsoportos beszélgetés

Április:

- tavaszi ünnepkör előkészítése (dekorációk cseréje, versek mondókák, énekek),
- óvodavezető meghívása szülői értekezletre, tájékoztató az óvodai beiratkozásról,
- Föld napjára készülődés

Május:

- óvodapedagógusok látogatása, leendő óvodásokkal való megismerkedés,
- Anyák napi ajándékkészítés az apukák részvételével.

Június:

- családi napon való részvétel, szervezés, közreműködés,
- szülői értekezlet a leendő bölcsődés gyermekek szülei részére, majd szülőcsoportos beszélgetések lebonyolítása.

Július: szabadságolás

Augusztus: szabadságolás

8. DOKUMENTÁCIÓ A BÖLCSŐDÉBEN

A bölcsődében lévő egységes dokumentáció:

- Alapító okirat
- Szolgáltatási működésbe vétel (Működési Engedély)
- Szakmai program
- SZMSZ
- Házi rend
- Felvételi szabályzat
- ÁNTSZ engedély
- HACCP szabályzat
- Kockázatelemzés

A gyermekekre vonatkozó dokumentáció:

- Felvételi könyv
- Megállapodás
- Statisztikával kapcsolatos havi jelentés dokumentációja
- Gyermekek étkezés igénybevételeinek nyilvántartása
- Ellátási napokon az ellátást igénybevevők jelen- vagy távollétének dokumentálása
- Térítési díj kedvezmények (igénylések/igazolások)
- Térítési díj dokumentálása

A dolgozókra vonatkozó dokumentáció:

- Munkaügyi dokumentumok (az intézmény székhelyén)
- Egészségügyi nyilvántartás
- Napi jelenlét dokumentálása
- Délutáni pótlék jelentése
- Szabadság nyilvántartása
- Továbbképzési adatlapok

Kisgyermeknevelői dokumentáció:

- A gyermek bölcsődei egészségügyi törzslap
- Csoportnapló
- Üzenő füzet
- Fejlődési napló

9. KISGYERMEKNEVELŐI KOMPETENCIÁK

Elvárás a kisgyermeknevelőtől, hogy ismerje azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek, és ezek figyelembevételével előítélet mentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsa a szülőkkel való kapcsolatát. Ezen kívül támogassa őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, bátorítsa a családok bevonódását az intézmény életébe.

Ideális bölcsődei működés elengedhetetlen feltételei a következő kisgyermeknevelői kompetenciák:

- rendelkezzen a kisgyermeknevelő a korosztályt érintő szakmai, elméleti, pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel
- a szolgáltatás során kiemelkedő fontosságú a szülőkkel való jó minőségű és rendszeres kapcsolattartás
- rendelkezzen tervezési kultúrával
- módszertani repertoárja legyen többértű, amelyet a helyzethez és a gyermekekhez igazítva alkalmazzon
- végezzen önreflexiót, szükség esetén legyen képes önmagát kritikusan szemlélni
- legyen képes arra, hogy elfogadja az integráció és a multikulturális nevelés szemléletét
- nyitott legyen a gyermekek és a kollégái irányába is, tudjon önállóan és csapatban is dolgozni
- legyen nyitott az újdonságokra, legyen igénye az önképzésre, a folyamatos egész életen át tartó tanulásra.

10. ELLENŐRZÉSI TERV

Az ellenőrzés módszerei:

- látogatás
- megfigyelés
- megbeszélés
- önértékelés
- beszámoló
- dokumentáció elemzés
- helyszíni szemle.

Az ellenőrzés értékelése:

értékelő beszélgetés az ellenőrzött és az ellenőrzést végző részvételével, majd az ellenőrző lapon történő feljegyzés, vagy jegyzőkönyv készítése.

Az ellenőrzési lap tartalmazza:

- ellenőrzött személy neve, beosztása,
- ellenőrzés idejét, helyét és módját,
- az ellenőrzés témáját, szempontjait,
- az ellenőrzés tapasztalatait, értékelését, javaslatokat, szükséges intézkedéseket,
- az ellenőrzött önértékelését, véleményét,
- minden jelenlévő aláírását.

Időpont	Ellenőrzés témája	Ellenőrzött	Ellenőrzés szempontjai	Ellenőrzés módja
Folyamatosan	Gyermekekkel való bánásmód, hangnem	Kisgyermeknevelő	Szakmai programmal való összhang	Látogatás, megfigyelés, megbeszélés, önértékelés
Folyamatos	Szülőkkel való kommunikáció	Kisgyermeknevelő	Szakmai programmal való összhang	Látogatás, megfigyelés, megbeszélés, önértékelés
Folyamatos	Együttműködés a többi dolgozóval	Kisgyermeknevelő, Technikai dolgozók	Szakmai programmal való összhang	Látogatás, megfigyelés, megbeszélés, önértékelés
Havonta	Munkaidő kezdete és befejezése	Kisgyermeknevelő, Technikai dolgozók	Munkabeosztás és az SZMSZ szerinti munkavégzés	Látogatás, megfigyelés, dokumentumelemzés
Havonta	Munkavégzés szabályai	Kisgyermeknevelő, Technikai dolgozók	Munkabeosztás és az SZMSZ szerinti munkavégzés	Látogatás, megfigyelés, dokumentumelemzés
Negyedévente	Egészségügyi törzslap	Kisgyermeknevelő	Törvényesség	dokumentumelemzés
Negyedévente	Csoportnapló	Kisgyermeknevelő	Törvényesség	dokumentumelemzés
Negyedévente	Füzet a gyermek <u>bölcsődei életéről</u>	Kisgyermeknevelő	Törvényesség	dokumentumelemzés

11. ÉRTEKEZLETEK

Az bölcsődében havonta munkatársi értekezletet tartunk a dolgozók és a bölcsődevezető részvételével, szükség esetén több is lehet.

A bölcsődében havonta egy alkalommal házi továbbképzés megtartása a dolgozók aktív közreműködésével, a megadott házi továbbképzés tervezett alapján.

Évente két tervezett szülői értekezletet tartunk a bölcsődében (tavasszal, ill. ősszel), de szükség esetén több is lehetséges.

Óvodai beiratkozás kapcsán, tavasszal az intézményvezető részvételével valósul meg a szülői értekezlet.

Évente 2 alkalommal a kisgyermeknevelők szülőcsoportos megbeszéléseket tartanak, egyéni téma alapján, a szülői érdeklődést figyelembe véve.

12. TOVÁBBKÉPZÉSEK

A kisgyermeknevelői munkakörben foglalkoztatottak továbbképzésre kötelezettek (9/2000.(VIII.4.) SzCSM5 rendelet, 2.§ (1).bek.

A továbbképzési kötelezettség három típusú képzéssel teljesíthető:

1. Kötelező továbbképzés: olyan szakmai továbbképzés, amely a teljes ágazat tekintetében szükséges, lényeges alapkompétenciák megszerzésére irányul;
2. Munkakörhöz kötött továbbképzés: olyan szakmai továbbképzés, amely az adott munkakörhöz, illetve az adott munkakör esetében érintett ellátotti csoportokhoz kapcsolódó speciális, módszerspecifikus ismeretek megszerzésére irányul;
3. Választható továbbképzés: olyan szakmai továbbképzés, amely az egyéni érdeklődés figyelembevételével az önismeret, az egyéni kompetenciák vagy egyéb speciális ismeretek megszerzését célozza.

A minősített továbbképzés részei: a kötelező, a munkakörhöz kötött és a választható továbbképzés. A minősített továbbképzési programok típusai: szakmai tanfolyam, személyiségfejlesztő foglalkozás, szakmai tanácskozás, tanulmányút, szakmai műhely, szakmai e-learning, szakmai blended-learning, terepgyakorlati továbbképzés.

A továbbképzés továbbképzési időszakokban történik. A továbbképzési időszak tartama négy év. A továbbképzési időszak kezdete a személyes gondoskodást nyújtó személy munkába állásának, foglalkoztatása megkezdésének napja, egyéni vállalkozói tevékenységet végző személy esetén a tevékenység megkezdésének napja.

A kötelezettség teljesítését a továbbképzési pontérték alapján mérik. Felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb végzettség esetén 60 pontot kell elérni egy továbbképzési időszak alatt. A továbbképzési pontok 20%-át a kötelező továbbképzés, 40 %-át a betöltött munkakörhöz kötött továbbképzés, további 40 %-át a választható továbbképzés elvégzésével lehet megszerezni.

Minősített kötelező és munkakörhöz kötött továbbképzéseket a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, a kisgyermeknevelő munkakörhöz kötöttet a Főigazgatóság és a Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft szervezheti. A minősített választható továbbképzések szervezője bármely személy, vagy szervezet lehet, a program minősítését a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság végzi. A továbbképzésen való részvételről a képzés szervezője igazolást ad ki.

A munkáltató köteles éves továbbképzési tervet készíteni, melyben megjelöli a munkakört, a továbbképzésre kötelezettek számát, a helyettesítés megoldását, a teljesítéshez biztosított pénzforrást Biztosítja a továbbképzés idejére a munkaidő kedvezményt, távolléti díjat és a fizeti a továbbképzés díját.

Kötelező továbbképzés	Munkakörhöz kötött továbbképzés	Választható továbbképzés
Mindenkinek kötelező	Adott munkakörben dolgozónak kötelező	Szabadon választható
Cél: lényeges alapkompétenciák megszerzése	Cél: ellátotti csoportokhoz kapcsolódó speciális, módszerspecifikus ismeretek megszerzése	Cél: egyéni érdeklődés alapján, önismeret, egyéni kompetenciák, egyéb speciális ismeretek megszerzése
Pontok: minimum 20%	Pontok: minimum 40%	Pontok: maximum 40%
Képzési ciklus bármely évében teljesíthető	Képzési ciklus első felében teljesítendő	Képzési ciklus bármely évében teljesíthető.
SzGyF szervezi	SzGyF / CsBO szervezi	Bárki szervezheti

13. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése: a családi nevelés és a bölcsődei nevelés - gondozási folyamat eredményeként, a kisgyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

- ruhadarabjaikat megnevezik, kis segítséggel le- és felveszik,
- segítséggel kezet mosnak, szobatiszták,
- önállóan étkeznek,
- ismerik testrészeiket, megnevezik azokat,
- biztonsággal járnak, futnak, szívesen mozognak, guggolnak, ugrálnak, tornáznak,
- finom mozgásaik folyamatosan fejlődnek, képesek apróbb játékokkal játszani,
- próbálkoznak a ceruzafogással, rajzolással, festéssel, szívesen gyurmáznak,
- beszédfejlődésük eltérő szinten van, képesek kommunikálni a felnőttekkel és társaikkal,
- rövid verseket, mondókákat, dalokat felidéznek,
- rövid mesét végig hallgatnak,
- ismerik a nevüket.

14. PANASZKEZELÉS, SZÜLŐI FÓRUM

Az Érdekképviselői Fórum működésének célja, feladata:

1. Az Érdekképviselői Fórum (továbbiakban: Fórum) a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviselését szolgálja és végzi.

2. A Fórum működésének célja, hogy megteremtse a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői, a fenntartó és az intézmény képviselői közötti együttműködés szélesebb körben értelmezett alapját.

A Fórum tagjai: az ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői közül 1 fő/gondozási egység, az intézmény dolgozói közül 1 fő/gondozási egység, a fenntartó képviselőjében, az önkormányzat részéről 1 fő.

További cél, hogy a bölcsődei ellátással kapcsolatban esetlegesen felmerülő panasz, probléma mihamarabb azon a helyen nyerjen orvoslást, ahol felmerül.

A Fórum feladata, hogy:

- megismerje a bölcsőde működését, struktúráját, szakmaiságát, feltételrendszerét, szakmai céljait, működtetésének körülményeit,
- véleményt nyilvánítson a bölcsőde vezetőjénél a gyermekeket érintő ügyekben,
- a szülők/törvényes képviselők által hozzá benyújtott panaszait megvizsgálja, a hatáskörébe tartozó ügyekben döntsön, vagy tájékoztatást adjon a panasz orvoslásának lehetséges módjáról. Minderről 15 napon belül írásban tájékoztatja a panaszost,
- intézkedést kezdeményezhet a bölcsőde vezetőjénél, illetve a szervezeti felépítés szerint illetékes személynél/szervnél (intézményvezető, fenntartó, gyermekjogi képviselő, más hatáskörrel rendelkező szerv),
- a házirendben foglaltak szerint panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, illetve a szervezeti felépítés szerinti kompetens személynél (intézményvezető, fenntartó) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, valamint a gyermeki jogok sérelme, a bölcsőde dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

3. Az intézményvezető és a bölcsőde vezetője a Fórum által jelzett panaszt kivizsgálja, illetékességi körén belül megteszi a szükséges intézkedést. Amennyiben ehhez nem rendelkezik kompetenciával, a megfelelő személyhez továbbítja azt. Mindenről 15 napon belül írásban tájékoztatja a Fórumot.

4. A panaszt tevő szülő/törvényes képviselő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a bölcsőde vezetője - ill. a szervezeti felépítés szerinti illetékes személy, vagy a Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

**15. IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL
KAPCSOLATOS SZABÁLYOK**

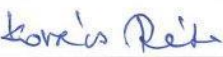
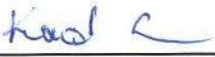
Részletezve az SZMSZ tartalmazza

Jegyzőkönyv

A szentendrei Szent András Katolikus Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde bölcsődei Szakmai Alapprogramját a nevelőtestület 2026. május 4-én 100% arányban elfogadta.

Szentendre, 2026. május 4.

A nevelőtestület névsora:

Fiedlerné Kajtor Anna	
Hollandiné Csörgő Krisztina	
Kovács Réka	
Kovács Eszter	
Molnár Ágnes	
Zmirgozka Lucja Jadwiga	